

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ลวันรัตน์ ชัยกิจธนาภรณ์

อีเมล: lawanrat.ch@tru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท และ 2) เปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาสังกัดกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท จำนวน 336 คน โดยการสุ่มแบบชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่น 0.893 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีแอลเอสดี (L.S.D.) ของฟิชเชอร์ (Fisher)

ผลการวิจัย พบว่า

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านบริหารทั่วไป และ 4) ด้านงบประมาณ

2. การเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาสังกัด ภาพรวมไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษา, หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

Management of School Sufficiency Economy Philosophy in the Opinion School of Administrators and Teachers under Chainat Primary Educational Service Area Office

Lawanrat Chaikittanaporn

E-mail: lawanrat.ch@tru.ac.th

ABSTRACT

This research aimed to: 1) study management of school sufficiency economy philosophy in the opinion school of administrators and teachers under Chainat primary educational service area office: and 2) compare the management of school sufficiency economy philosophy in the opinion school of administrators and teachers under Chainat primary educational service area office classified by position, gender, age, education background, work position, size of school. Drawn by stratified random sampling, the sample group includes three hundred and thirty six (336) administrators and teachers under Chainat primary educational service area office. Validated by selected experts, the main research tool was a five-point-scale questionnaire with a level of reliability of 0.893. The questionnaire responses were analyzed using various statistical techniques including means, standard deviation, t-test, the one-way analysis of variance (ANOVA) and L.S.D. method (Fisher's)

The findings indicated that:

1. The management of school sufficiency economy philosophy in the opinion school of administrators and teachers under Chainat primary educational service area office in overall and every aspect were rated at a high level ranking from: 1) policy, 2) academic, 3) general management, 4) budget.

2. Compare the management of school sufficiency economy philosophy in the opinion school of administrators and teachers under Chainat primary educational service area office when classified by gender different significance level of .05 position, age, education background, work position, size of school was statistically significant not different.

Keywords: management of school, sufficiency economy philosophy

คำนำ

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการศึกษานั้น ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากการพัฒนาคนถือเป็นเรื่องที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ต้องมุ่งพัฒนาที่ตัวครูก่อนเป็นอันดับแรก เพราะครูถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญในการถ่ายทอดความรู้ และปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้แก่เด็ก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมครูให้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักเศรษฐกิจพอเพียงอย่างถ่องแท้ก่อน เพราะเมื่อครูเข้าใจ ครูก็จะได้เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็กได้ ครูจะสอนให้เด็กรู้จักพอ ครูจะต้องรู้จักพอก่อน โดยอยู่อย่างพอเพียงและเรียนรู้ไปพร้อม ๆ กับเด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้องมีสติในการเลือกรับข้อมูลต่าง ๆ ที่เข้ามา รู้จักเลือกรับและรู้จักต่อยอดองค์ความรู้ที่มีอยู่ หมั่นศึกษา เพิ่มพูนความรู้ อย่างเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ก้าวกระโดด ในการเลือกรับข้อมูลนั้น ต้องรู้จักพิจารณาปรับอย่างเป็นขั้นเป็นตอน รู้จักแก้ไข ปัญหาอย่างเป็นขั้นเป็นตอน ประเมินความรู้และสถานการณ์อยู่ตลอดเวลาจะได้รู้จัก และเตรียมพร้อมที่จะรับมือกับสภาพ และผลจากการเปลี่ยนแปลงในมิติต่าง ๆ ได้อย่างรอบคอบและระมัดระวังเป้าหมายสำคัญของการขับเคลื่อน คือ การทำให้เด็กรู้จักความพอเพียง ปลูกฝัง อบรม บ่มเพาะให้เด็กมีความสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และวัฒนธรรม โดยสอดแทรกแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้เข้าเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตร สาระเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสอนให้เด็กรู้จักการใช้ชีวิตได้อย่างสมดุลตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เห็นคุณค่าของทรัพยากรต่าง ๆ รู้จักอยู่ร่วมกับผู้อื่น รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และแบ่งปัน มีจิตสำนึกรักษ์สิ่งแวดล้อม และเห็นคุณค่าของวัฒนธรรมค่านิยม ความเป็นไทย ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รู้ว่าตนเองเป็นองค์ประกอบหนึ่งในสิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมของโลก การกระทำของตนย่อมมีผลและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมในโลกที่ตนเองเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ซึ่งการจะบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้น สำคัญคือครูจะต้องรู้จักบูรณาการการเรียนการสอนให้เด็กและเยาวชนเห็นถึงความเชื่อมโยงในมิติต่าง ๆ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม สังคม และเศรษฐกิจ ซึ่งความเป็นองค์รวมนี้อาจเกิดขึ้นได้ ครูต้องใช้ความรู้และคุณธรรมเป็นปัจจัยในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำเนินการได้ใน 2 ส่วน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษา และส่วนที่เป็นการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งส่วนที่ 2 นี้ ประกอบด้วยการสอดแทรกสาระเศรษฐกิจพอเพียงในหลักสูตรและสาระเรียนรู้ในห้องเรียนและประยุกต์หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน (ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา, 2550, หน้า 146)

กระทรวงศึกษาธิการ, และองค์กรเครือข่ายขับเคลื่อน (2554, หน้า 1-2) ได้กล่าวถึงการประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) เป็นการประเมินระดับคุณภาพ/การปฏิบัติงานของสถานศึกษา ซึ่งระบุในเครื่องมือประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2554-2556 ในรายการประเมินด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา มี 4 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) องค์ประกอบด้วยนโยบาย ตัวอย่างที่ 1.1 มีนโยบายน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา และบูรณาการในแผนปฏิบัติงานประจำปี ตัวอย่างที่ 1.2 ดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อน

เคลื่อนในสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1.3 ติดตามผลการดำเนินการตามนโยบายและแผนปฏิบัติงานประจำปีที่
น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาขับเคลื่อนในสถานศึกษา ตัวบ่งชี้ที่ 1.4 นำผลการติดตามมา
พัฒนา นโยบาย/แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ขับเคลื่อนหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา
2) องค์ประกอบที่ 2 วิชาการ ตัวบ่งชี้ที่ 2.1 มีแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมกา
รบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 2.2 ดำเนินการตาม
แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการ ที่ส่งเสริมการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ
จัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้ที่ 2.3 ติดตามผลการดำเนินการตาม แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้าน
วิชาการ ที่ส่งเสริมการ บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตัวบ่งชี้
ที่ 2.4 นำผลการติดตามไปพัฒนาแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม ด้านวิชาการที่ส่งเสริมการบูรณาการหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3) งบประมาณ ตัวบ่งชี้ที่ 3.1 มีการวางแผน
การบริหารจัดการงบประมาณของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้
ที่ 3.2 ดำเนินการตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้
ที่ 3.3 ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนงบประมาณของสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอ
เพียง ตัวบ่งชี้ที่ 3.4 นำผลการติดตามมาพัฒนาและปรับปรุง การบริหารจัดการงบประมาณตามหลัก
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และ 4) บริหารทั่วไป ตัวบ่งชี้ที่ 4.1 บริหารจัดการอาคารสถานที่และ
แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตัวบ่งชี้ที่ 4.2 ประสานสัมพันธ์กับ
ชุมชนให้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเสริมสร้างคุณลักษณะอยู่อย่างพอเพียงของผู้เรียน

จากการที่กระทรวงศึกษาธิการ ได้มีนโยบายการขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถาน
ศึกษาในทุกกระดับ เพื่อให้ผู้บริหารองค์กร ครู ผู้บริหารสถานศึกษา บุคลากรด้านการศึกษา และนักเรียน
นักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำหลักคิด หลักปฏิบัติ
ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มาบูรณาการในการบริหารจัดการ การเรียนการสอน ตลอดจน
การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ก่อให้เกิดความตระหนักและฝังรากลึกภายในตนเอง และผู้อื่นอย่างยั่งยืน
ตลอดไปนั้น กระทรวงศึกษาธิการ มีนโยบายขยายผลสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และ
การบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษาพอเพียง) โดยเริ่มพัฒนาเพื่อขยาย
ผลในปี 2554 เป็นต้นมา และในปี พ.ศ. 2556 ได้ดำเนินการติดตามประเมินผลสถานศึกษา พบว่ามี
สถานศึกษาที่ผ่านรายการประเมินเกณฑ์คุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ สามารถเป็นสถานศึกษาแบบ
อย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (สถานศึกษา
พอเพียง) ประจำปี 2556 จำนวนทั้งสิ้น 6,819 แห่ง ส่วนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การ
ศึกษาประถมศึกษาชัชวาท มีสถานศึกษาเพียง 48 แห่งที่ผ่านการประเมินเกณฑ์คุณภาพสถานศึกษาพอ
เพียง จากจำนวนสถานศึกษาทั้งหมด 222 แห่ง จะเห็นได้ว่ามีจำนวนสถานศึกษาถึง 174 แห่ง ที่ยัง
ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน หรือยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินการเกี่ยวกับการนำปรัชญาของเศรษฐกิจ
พอเพียงมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2557, หน้า 10-11)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาท เพื่อนำข้อมูลพื้นฐานให้กับผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานการนำนโยบายของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาทต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาท
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาท เมื่อจำแนกตาม ตำแหน่ง เพศ อายุ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาท ปีการศึกษา 2559 จำนวน 193 แห่ง รวมทั้งสิ้น 2,089 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 206 คน และครู 1,883 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษาชั้นนาท, 2559, หน้า 1)

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากประชากรที่มีจำนวนที่แน่นอน จึงใช้สูตร (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และยอมให้มีความคลาดเคลื่อนได้ร้อยละ 5 ในการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (สุรชัย ศิริโกคาภิรมย์, 2546, หน้า 445) ได้กลุ่มตัวอย่าง 336 คน แบ่งเป็นได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 134 คน และจำนวนกลุ่มตัวอย่างครู จำนวน 202 คน

2. ตัวแปรที่ศึกษา คือ

2.1 ตัวแปรอิสระ (independent variables) ได้แก่สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

- 2.1.1 ตำแหน่ง
- 2.1.2 เพศ
- 2.1.3 อายุ
- 2.1.4 วุฒิการศึกษา

2.1.5 ประสิทธิภาพในการทำงาน

2.1.6 ขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด

2.2 ตัวแปรตาม (dependent variables) ได้แก่การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของการวิจัยมีดังนี้

2.2.1 ด้านนโยบาย

2.2.2 ด้านวิชาการ

2.2.3 ด้านงบประมาณ

2.2.4 ด้านบริหารทั่วไป

วิธีดำเนินการ

1. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม (questionnaire) ประเภทปลายปิด(closed form) ที่เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(rating scale)มี 5 ระดับ แบ่งเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มี 5 ระดับ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือสำหรับการศึกษาค้นคว้า ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2. วิเคราะห์การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านงบประมาณ และ 4) ด้านบริหารทั่วไป ในการสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะตามตัวแปรที่ศึกษา

3. การหาคุณภาพเครื่องมือ

ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาการวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบเครื่องมือที่สร้างเพื่อพิจารณาปรับปรุงให้สอดคล้องและเหมาะสมกับขอบเขตที่กำหนด

2. การตรวจความเที่ยงตรง (validity) ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระได้ทำการตรวจสอบเบื้องต้น และมีการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ (subject matter specialists) จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ครอบคลุมความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม และหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อระหว่าง 0.80-1.00

3. นำแบบสอบถามที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงมาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำไปทดลองใช้กับผู้บริหารสถานศึกษา 15 คน และครู 15 คน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ชัยนาท ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้ รวมจำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (reliability)

4. ตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (reliability) โดยใช้สูตรการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient method) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach, 1971, p.160) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.893

5. นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงแก้ไข เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์แบบสอบถามเป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี แนะนำตัวในการติดต่อหน่วยงานที่เก็บข้อมูล
2. ส่งแบบสอบถามที่ใส่รหัสกำกับแล้วไปถึงผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทุกคน โดยผู้วิจัยจัดส่งด้วยตนเอง
3. ผู้วิจัยติดตามรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 336 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 จึงได้ดำเนินการนำมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถูกต้อง ในการตอบแบบสอบถาม เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูล
2. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้
 - 2.1 หาความถี่ และร้อยละ ของข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2 หาค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาทซึ่งแบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านงบประมาณ และ 4) ด้านบริหารทั่วไป และแปลความหมายของระดับค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ ดังนี้ (กานดา พูลลาภทวี, 2539, หน้า 210)

2.3 ทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เมื่อจำแนกตามตำแหน่ง เพศ และวุฒิการศึกษา โดยใช้การทดสอบที (t-test)

2.4 เปรียบเทียบระดับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท เมื่อจำแนกตามอายุ ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของสถานศึกษาที่สังกัด โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) โดยใช้การทดสอบเอฟ (F-test) เมื่อมีนัยสำคัญทางสถิติจึงเปรียบเทียบรายคู่ ด้วยการทดสอบแอลเอสดี (L.S.D.) ของ ฟิชเชอร์ (Fisher’s)

นิยามศัพท์เฉพาะ

ทัศนะ หมายถึง แนวคิดที่แสดงออกจากความคิดเห็นในเรื่องที่สนใจ หรือมีความรู้ ความชำนาญ

ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินชีวิตที่อยู่อย่างพอเพียงใน 3 ด้าน ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี จะต้องอาศัยเงื่อนไขความรู้ ความรอบคอบ และความระมัดระวังและเงื่อนไขคุณธรรม สามารถดำรงชีวิตได้อย่างไม่เดือดร้อน ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาศึกษาพัฒนาต่อยอดให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาตามเกณฑ์การประเมินตนเองที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ในระบบการประเมินด้านที่ 1 จำนวน 4 องค์ประกอบในด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา อย่างเหมาะสมกับบริบทของแต่ละสถานศึกษาจนสามารถผ่านเกณฑ์ เป็นสถานศึกษาแบบอย่างในการจัดการเรียนการสอนและการบริหารจัดการตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านนโยบาย หมายถึง ความรอบรู้ในการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาบูรณาการ โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ ทิศทางการดำเนินงาน โดยใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ พร้อมทั้งเตรียมความพร้อมเพื่อให้สามารถปรับตัวได้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่ดี มีคุณธรรมโดยการตระหนักในด้านการควบคุมทรัพยากรให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นแนวทางและเคร่งครัดเหนียวในการดำเนินงาน ใช้สติปัญญาในการพิจารณากำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงาน และส่งเสริมบุคลากรให้มีความเพียรพยายามและความอดทนในการปฏิบัติงาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการกระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี เพื่อให้บุคลากรได้ปฏิบัติตาม

2. ด้านวิชาการ หมายถึง ความรู้ในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ และวางแผนการจัดการศึกษา โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และอยู่ในระดับพอเพียง ตัดสินและยอมรับฟังความคิดเห็นของบุคลากรและนักเรียน เพื่อนำข้อมูลและเหตุผลที่ได้มาใช้ในการวางแผนการจัดการศึกษา พร้อมทั้งวางแผนการจัดกิจกรรมบูรณาการเพื่อให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจนเกิดทักษะ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใสในการจัดสรรงบประมาณในการบริหารสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ มีแบบแผน และคุ้มค่ามากที่สุด มีคุณธรรมโดยใช้สติปัญญาในการพิจารณาการวางแผนการจัดการศึกษาอย่างรอบคอบ เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพ ปรับปรุงและพัฒนาจัดทำแผนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องต่อสภาพสังคมและเศรษฐกิจในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถผลิตบุคลากรได้ตรงตามความต้องการมากที่สุด

3. ด้านงบประมาณ หมายถึงความรู้ในการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านงบประมาณประจำปีเพื่อกำหนดเป้าหมาย ภารกิจ โครงการที่จะดำเนินงานในปีงบประมาณ มีการประชุมปรึกษาหารือในการกำหนดงบประมาณในการดำเนินงานอย่างชัดเจน พิจารณาความเหมาะสมและความจำเป็น และดำเนินการจัดสรรงบประมาณอย่างเหมาะสมและเป็นเหตุเป็นผล คำนึงถึงการใช้ประโยชน์ของทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า และผลที่จะเกิดขึ้นในระยะยาว มีคุณธรรม มีความรอบคอบในการจัดสรรงบประมาณเพื่อให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพอเพียงต่อความจำเป็นในปัจจุบัน พร้อมทั้งจัดสรรงบประมาณ โดยพิจารณาเหตุผลและความจำเป็น โดยยึดหลักความโปร่งใสและตรวจสอบได้ และเป็นไปตามกรอบในแผนการปฏิบัติงาน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบการใช้จ่ายในปีงบประมาณ โดยเน้นความถูกต้องและความซื่อสัตย์สุจริต และมีการรายงานการติดตามผลการใช้งบประมาณ

4. ด้านบริหารทั่วไป หมายถึง ความรู้ในการวางแผนการดำเนินงานและโครงการต่าง ๆ อย่างเหมาะสม ประชุมวางแผนการจัดกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนและการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ ดำเนินงานสำรวจทรัพยากร วัสดุ พัสดุ ต่าง ๆ เพื่อวางแผนการจัดหาและปรับปรุงให้พร้อมต่อการดำเนินกิจการต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา อดทน ขยัน และรอบคอบในการปรับปรุงทรัพยากรในสถานศึกษาให้สามารถนำมาใช้ใหม่ได้ ใช้ความรอบคอบในการตรวจสอบอาหารสถานที่และสิ่งจำเป็นต่าง ๆ ในการจัดการเรียนการสอน ดำเนินการปรับปรุง และพัฒนา เพื่อเตรียมความพร้อมต่อการจัดการศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือผู้รักษาราชการในตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษาของรัฐสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

ครู หมายถึง ข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท หมายถึง หน่วยงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดชัยนาท อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการเขตพื้นที่การศึกษา

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ผลของการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงสภาพการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท

2. ข้อมูลนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ผู้บริหารโรงเรียน ครู นักวิชาการ กลุ่มนิเทศติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา สำหรับใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานโรงเรียนใน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นก่อนโดยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการคิด ปฏักฝังการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคง และยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ความเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ รวมถึงเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีที่มีผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกต่อไป

สรุปและอภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท สรุปผลได้ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านวิชาการ 3) ด้านบริหารทั่วไป และ 4) ด้านงบประมาณ

1.1 ด้านนโยบาย มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับแรก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) มีนโยบายสอดคล้องกับหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 2) บุคลากรหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่ประกอบด้วย 3 ห่วง 2 เงื่อนไข เข้าไปด้วย และ 3) ปรับปรุงและพัฒนานโยบายตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ การวัดผลครอบคลุมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามนโยบายหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2 ด้านวิชาการ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) จัดทำมาตรฐานการเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียง 2) วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของสาระ /มาตรฐาน /ตัวชี้วัดชั้นปี ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง และ 3) คำนึงถึงความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่วนรายชื่อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้าย คือ เน้นการปฏิบัติจริง เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติตนที่เหมาะสมในชีวิตประจำวัน

1.3 ด้านบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สาม ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) จัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ 2) การใช้/ดูแล/รักษา/ปรับปรุง อาคารสถานที่ และจัดการแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างเหมาะสม และ 3) บำรุงรักษาอาคารสถานที่/สภาพแวดล้อม/แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ประโยชน์ได้นาน ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ประสานสัมพันธ์กับชุมชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมการเรียนรู้ เพื่อการอยู่อย่างพอเพียง

1.4 ด้านงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยสูงเป็นลำดับที่สี่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกดังนี้ 1) คำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในด้านประสิทธิผล 2) พิจารณาถึงรายรับและรายจ่ายของสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมโดยใช้หลักการจัดทำงบประมาณแบบสมดุล และ 3) จัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงด้านการเงิน ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยลำดับสุดท้ายคือ ดำเนินการตามฐานตัวเลขของค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริง

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนโยบาย และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม

ศึกษาชั้นนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านนโยบาย ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดของสถานศึกษาที่สังกัดต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชั้นนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านงบประมาณ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านนโยบาย ด้านวิชาการ และด้านบริหารทั่วไป ไม่แตกต่างกัน

2. อภิปรายผล

จากผลการศึกษาการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท ผู้วิจัยมีประเด็นอภิปราย ดังนี้

1. การบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาท ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นหลักแนวคิด และหลักปฏิบัติของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชั้นนาทได้ศึกษาและพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้อื่นดำเนินชีวิตให้อยู่รอดในสภาวะการณ์ของโลกยุคโลกาภิวัตน์ และสภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจในปัจจุบัน โดยมีหลักคุณธรรมเป็นที่ยึดเหนี่ยว ควบคู่กับการดำเนินชีวิต ตลอดจนใช้เป็นแนวคิดในการกำหนดนโยบายเพื่อการบริหารได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร กลิ่นเกตุ (2557, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษายุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดเช่นกัน

1.1 ด้านนโยบาย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า นโยบายจำเป็นต้องมีระบบบริหารจัดการที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับทุกฝ่าย ระบบบริหารจัดการที่ดีผู้บริหารจะต้องมีทักษะที่สำคัญคือ ทักษะด้านความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านมนุษย์ ทักษะด้านความคิด เพื่อให้ผลการดำเนินงานไปสู่การปฏิบัติมีประสิทธิภาพมากที่สุด สอดคล้องกับผลการวิจัยของณลิตา อรัญยะพันธ์ (2552, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ได้ศึกษา การบริหารจัดการสถานศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านนโยบาย ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

1.2 ด้านวิชาการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิชาการเป็นข้อกำหนดและแนวทางการดำเนินงานการศึกษาให้เป็นไปตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรสามารถพัฒนาผู้เรียนในด้านทักษะการเรียนรู้ให้มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จได้ตามที่สถานศึกษากำหนด สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ทองแจ่ม

(2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านงบประมาณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งานงบประมาณเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการบริหารงานทุกชนิด ทุกหน่วยงานและทุกองค์การ ไม่ว่าจะเป็นฝ่ายรัฐหรือเอกชน องค์กรการกุศลหรือฝ่ายธุรกิจ ทุกหน่วยงานและทุกองค์การจะต้องจัดทำงบประมาณให้มีประสิทธิภาพ เพื่อสามารถใช้งบประมาณที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุดรวมทั้งคาดการณ์ล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงทางการเงินที่จะเพิ่มหรือลดในอนาคต สอดคล้องกับผลการวิจัยมลิสา อรัญยะพันธ์ (2552, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ได้ศึกษา การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านบริหารทั่วไป ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า งานบริหารทั่วไปเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดระบบบริหารองค์กรให้บริการในการบริหารงานอื่นให้บรรลุผลตามมาตรฐาน คุณภาพและเป้าหมายที่กำหนดไว้โดยมีบทบาทหลักในการให้บริการการศึกษาทุกรูปแบบ เช่น การบริการในการตรวจสอบคุณภาพ การประสานงานขอความร่วมมือจากผู้ปกครองและชุมชน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ทองแจ่ม (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ด้านบริหารทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ตามทัศนะของผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า

2.1 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจการนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ย่อมสอดคล้องกับแนวทางการดำเนินงานของบุคลากรในสถานศึกษา คือด้านความพอเพียงเป็นหลักสำคัญที่บุคลากรทุกคนต้องยึดเป็นหลักในการปฏิบัติ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของโสภณ เรืองฤทธิ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผลการเปรียบเทียบพบว่า ตำแหน่งที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การมีส่วนร่วมในการดำเนิน

งานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางที่บุคลากรทุกคนสามารถปฏิบัติได้และเกิดความพึงพอใจในการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเหมาะสม ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของเพ็ญศรี แก้วใจดี (2552, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบพบว่า เพศที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.3 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การพิจารณาขอบหมายงานโดยยึดตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ เป็นสิ่งที่บุคลากรทุกคนในสถานศึกษาสามารถศึกษาและนำมาใช้เป็นแนวทางปฏิบัติได้ ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีอายุแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของโสภณ เรืองฤทธิ์ (2555, บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในอำเภอปลาปาก จังหวัดนครพนม ผลการเปรียบเทียบพบว่า อายุที่แตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน

2.4 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เป็นปรัชญาที่มีหลักการและแนวทางในการปฏิบัติที่มีความเหมาะสม พิจารณาโดยทุกคนสามารถประพฤติ ปฏิบัติได้ โดยผู้ปฏิบัติต้องทำการศึกษาทฤษฎีใหม่ เพื่อนำมาใช้ให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมมติ สมพงษ์ภักดี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการเปรียบเทียบพบว่า วุฒิการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2.5 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีทัศนะเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการบริหารงานหรือการดำเนินงานต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ต้องทำการศึกษาเพิ่มเติมตามหลักทฤษฎี ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของสมมติ สมพงษ์ภักดี (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศุพรรณบุรี ผลการ

เปรียบเทียบพบว่า ประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

2.6 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่สังกัดที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับการปฏิบัติงานตามหลักธรรมาภิบาลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท ในภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การปฏิบัติงานใด ๆ ในสถานศึกษา หากมีเงื่อนไขที่ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ย่อมสอดคล้องกันกับจำนวนบุคลากรในสถานศึกษาที่ได้มีการจัดสรรให้เกิดความเหมาะสมกับขนาดของสถานศึกษาอย่างพอดี ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาที่สังกัดที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของณสิตา อรัญยะพันธุ์ (2552, บทคัดย่อ) การวิจัยนี้ได้ศึกษา การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2 เปรียบเทียบพบว่า ขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

ก่อเกียรติ วิริยะกิจพัฒนา. (2550). *การบรรจุภัณฑ์*. กรุงเทพฯ: วังอักษร.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). *เกณฑ์ประเมินสถานศึกษาแบบอย่างการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และบริหารจัดการตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ปี 2554 - 2556*. กรุงเทพฯ :

จินตนา ทองแจ่ม. (2553). *การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ณสิตา อรัญยะพันธุ์. (2552). *การบริหารจัดการศึกษาตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานนทบุรี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยปทุมธานี.

นิภาพร กลิ่นเกตุ. (2557). *ยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล.

เพ็ญศรี แก้วใจดี. (2552). *การจัดการสถานศึกษาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดกรุงเทพมหานคร*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

สมดี สมพวงภักดี. (2550). *สภาพการดำเนินงานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามการรับรู้ของผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ เขต 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

โสภณ เรืองฤทธิ์ (2555). การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์แนวทางขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่สถานศึกษาในอำเภอบลาคปาก จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามหาวิทยาลัยนครพนม.

สุวรีย์ ศิริโกศาภิรมย์. (2553). วิทยาการวิจัย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

Cronbach, L.J. (1971). *Essentials of Psychological Testing Fourth Edition*. New York. Haper & Row.